

Kohtuasi C-269/19**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Taotluse esitamise kuupäev:**

29. märts 2019

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Curtea de Apel Cluj (Cluj apellatsioonikohus, Rumeenia)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

27. veebruar 2019

Apellant:

Banca B. SA

Vastustaja:

A. A. A.

Põhikohtuasja ese

Apellatsioonkaebus, mille esitas Banca B. SA, esimeses astmes kostja, Tribunalul Specializat Cluj (Cluj erikohus, Rumeenia) otsuse peale, millega rahuldati osaliselt A. A. A. hagi, tunnistades poolte vahel sõlmitud krediidilepingu teatud tingimuste ebaõiglast laadi, mis puudutavad muu hulgas muutuva intressimäära arvutamise meetodit.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

ELTL artikli 267 alusel palutakse direktiivi 93/13/EMÜ artikli 6 lõike 1 tõlgendamist.

Eelotsuse küsimused

1. Kas direktiivi 93/13/EMÜ artikli 6 lõiget 1 tuleks tõlgendada nii, et pärast lepingutingimuse, mis määratleb muutuva intressimäära kindlaksmääramise mehhanismi valemiga „fikseeritud marginaal ja viiteintress, kohaldatuna panga

läbipaistmatute kriteeriumide alusel“, ebaõiglase laadi tuvastamist krediidilepingus, milles kohaldatakse nimetatud valemi kohaselt esimesel aastal fikseeritud ja järgnevatel aastatel muutuvat intressimäära, võib liikmesriigi kohus selleks, et tagada parem tarbijakaitse, lepingut kohandada, kehtestades muutuva intressimäära arvutamise meetodi, mis põhineb läbipaistvatel kriteeriumidel (LIBOR/ EURIBOR) ja panga fikseeritud marginaalil, võttes arvesse krediidilepingus sisalduvaid faktilisi asjaolusid?

2. Juhul, kui vastus sellele küsimusele on eitav, siis kas direktiivi 93/13/EMÜ artikli 6 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et pärast seda, kui on tuvastatud lepingutingimuse, nagu eespool nimetatud lepingutingimus, ebaõiglane laad, on võimalik, et kohus määrab fikseeritud intressimäära ise, võttes aluseks lepingu täitmise teiseks aastaks kindlaks määratud fikseeritud marginaali või esimese aasta fikseeritud intressimäära?

3. Juhul, kui vastus sellele küsimusele on eitav, siis kas direktiivi 93/13/EMÜ artikli 6 lõiget 1 ja tõhususe põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et pärast seda, kui on tuvastatud lepingutingimuse, nagu eespool nimetatud lepingutingimus, ebaõiglane laad, et sellega on vastuolus see, kui kohus suunab pooled läbi rääkima, et määrataks kindlaks uus intressimäär, ilma et kohus kehtestaks selleks alusparameetrid?

4. Juhul, kui vastus sellele küsimusele on eitav, siis millised on võimalikud õiguskaitsevahendid selleks, et tagada tarbijakaitse kooskõlas direktiivi 93/13/EMÜ artikli 6 lõikega 1?

Viidatud liidu õigusnormid ja Euroopa Kohtu praktika

Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes artikli 6 lõige 1 ja artikli 7 lõige 1

14. juuni 2012. aasta kohtuotsus Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349), punktid 63–65 ja resolutsioon

30. mai 2013. aasta kohtuotsus Jörös (C-397/11, EU:C:2013:340), punktid 40–47 ja resolutsioon

30. aprilli 2014. aasta kohtuotsus Kásler ja Káslerné Rábai (C-26/13, EU:C:2014:282)

21. jaanuari 2015. aasta kohtuotsus Unicaja Banco ja Caixabank (C-482/13, C-484/13, C-485/13 ja C-487/13, EU:C:2015:21)

21. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Gutiérrez Naranjo (C-154/15, C-307/15 ja C-308/15, EU:C:2016:980).

Viidatud riigisiseseid õigusnormid

Seadus nr 193/2000 ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori; edaspidi „seadus nr 193/2000“), millega võetakse üle direktiivi 93/13 õigusnormid ja mille artiklis 6 on sisuliselt sätestatud, et lepingus sisalduvad ebaõiglaste tingimused ei ole tarbijale siduvad ja leping on lepinguosalistele jätkuvalt siduv ainult juhul, kui pärast kõnealuste tingimuste kõrvaldamist on seda võimalik jätkata, ning artiklis 7 on sisuliselt sätestatud, et kui leping ei saa enam tekitada tagajärgi pärast ebaõiglaste tingimuste tühistamist, on tarbijal õigus nõuda lepingu lõpetamist ja vajadusel kahju hüvitamist.

Seadusandlik määrus nr 50/2010 tarbijakrediidilepingute kohta (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori) (edaspidi „O.U.G. nr 50/2010“), mille artikli 37 punktis a nähakse ette, et muutuva intressimääraga krediidilepingutes on intress seotud võrdlusaluste EURIBOR/ROBOR/LIBOR/ Banca Națională a României (Rumeenia keskpank) viitemäära kõikumisega sõltuvalt krediidivaluutast, millele krediidiandja võib lisada kogu lepingu kehtivusajaks fikseeritud marginaali.

Seadusandlik dekreet nr 21/1992 tarbijakaitse kohta (Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorului (edaspidi „O.G. nr 21/1992“), mille artikli 9c punkti g alapunktis 1, mis kehtestati valitsuse erakorralise määrusega nr 174/2008 (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 174/2008), on sätestatud, et finantsteenuste pakkujad peavad muutuva intressimääraga tarbijakrediidilepingutes tagama, et intressimäär muutus ei sõltu finantsteenuste osutaja tahtest, kuna see on seotud teatud, lepingus täpsustatud, kontrollitavate võrdlusaluste kõikumisega.

Põhikohtuasja asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 5. juunil 2007. aastal sõlmisid apellant SC BANCA B. SA ja vastustaja A.A.A. laenusaja 300 kuuks individuaalse laenupingu summale 182 222 eurot, mille tagatiseks seati esimese järjekoha hüpoteek.
- 2 Lepingus nähti krediidiandmise esimeseks aastaks ette aastane intressimäär 7,4%, samas kui järgneval perioodil kujunes kehtiv intressimäär laenu andnud pangas kindlaks määratud muutuva viiteintressimäära alusel, mida oli suurendatud 1,50 protsendipunkti võrra (punkt 5).
- 3 Laenu üldtingimustes oli ette nähtud, et krediiditähtaja jooksul võib kehtiv intressimäär muutuda lähtuvalt krediidisaja panga ees võlakohustuse ühekordsete täitmiste arengusuundadest (punkt 2.6) ja pank võib intressimäära ilma laenusaja nõusolekuta muuta, sõltuvalt krediidiressursside maksumusest (punkt 2.10a). Samade üldtingimuste kohaselt võib muutuva intressimääraga laenude puhul, mis sõltuvad võrdlusalusest LIBOR/EURIBOR, intressimäär muutuda vastavalt selle võrdlusaluse arengule (punkt 2.10b). Uus intressimäär, mis muutub iga poole

aasta tagant, fikseeritakse panga registrijärgses asukohas, alates selle intressimäära kohaldamise kuupäevast ja seda kohaldatakse muudatuse kuupäeval tasumata krediidi järgi suhtes (punkt 2.11).

- 4 9. juunil 2017 esitas A. A. A. hagi Tribunalul Specializat Clujle (Cluj erikohus, Rumeenia) (edaspidi „kohus“), paludes tuvastada muutuva intressimääraga seotud lepingutingimuste ebaõiglane laad ja sellest tulenev nende absoluutne tühisus. Hageja palus kohustada panka lepingutingimusi muutma vastavalt tuvastatud tühisusele ja lepingu allakirjutamise kuupäeval pooltel olnud tahte, kohustada panka tagastama ebaõiglaste lepingutingimuste alusel enammakstud summad ja palus varasema ja tulevase intressimäära ümberarvutamist järgmise valemi alusel: esimese võimalusena kuue kuu võrdlusaluse EURIBOR väärtus, mida on suurendatud 1,5 protsendipunkti võrra, ja teise võimalusena laenulepingu sõlmimisel kavandatud fikseeritud intressimäär, nimelt 7,4%.
- 5 23. jaanuari 2018. aasta kohtuotsusega rahuldab kohus selle nõude osaliselt, tuvastades krediidilepingu punktis 5 sisalduva lepingutingimuse tühisuse üksnes osas, mis puudutab muutuva intressimäära kujunemise mehhanismi, nimelt lause „kehtiv intressimäär kujuneb muutuva viiteintressimäära alusel, mis on fikseeritud [panga] registrijärgses asukohas“, osas ning punktide 2.6, 2.10a ja 2.11 osas. Samuti tunnistati tühiseks punktis 2.10b sisalduv lepingutingimus selles osas, milles on ette nähtud, et krediidiandjal on ainult võimalus, mitte kohustus, muuta muutuvat intressimäära vastavalt lepingus kindlaks määratud võrdlusalustele, nimelt LIBORile/EURIBORile.
- 6 Samuti kohustas kohus panka selgitama krediidilepingus sisalduvat intressi puudutavat lepingutingimust, määratledes selle intressi koostisosad ja suuruse: 1,50 protsendipunkti (lepingu punktis 5 ette nähtud marginaal) + kuue kuu EURIBOR. Kohus leidis ka, et intressimäära muutmine toimub üksnes kuue kuu võrdlusaluse EURIBOR alusel, täpsustades, et panga marginaal on fikseeritud ja seda saab muuta ainult poolte kirjalikul kokkuleppel.
- 7 Kostjast panka kohustati tagastama kõik ebaõiglaste tingimuste alusel enamsaadud summad, mis ületavad kohtu määratud valemite kohaldades arvutatud summat.
- 8 Pärast seda, kui kohus oli tuvastanud, et lepingutingimus, mis võimaldab pangal kehtivat intressimäära teatud läbipaistvate kriteeriumide puudumisel ühepoolselt muuta, on ebaõiglane, leidis kohus, et selle tingimuse kõrvaldamine ilma sellisest tuvastamisest tulenevaid tagajärgi kindlaks tegemata, tähendab tegelikult lepingu muutmist nii, et see seab intressi esimesel krediidiaastal kehtinud tasemele, muutes lepingu eriti sobivaks teenuste pakkujale, mis tooks eeldatavasti kaasa võimalike läbirääkimiste läbikukkumise. Lisaks tähendaks fikseeritud intressimäära kehtestamine lepingu muudatust, mis oleks vastuolus kokkuleppega poolte vahel, kes on kokku leppinud muutuvast intressimääras.
- 9 Viidates Euroopa Kohtu otsustele kohtuasjades Banco Español de Crédito (C-618/10), Unicaja Banco ja Caixabank (C-482/13) ja Jörös (C-397/11), leidis

kohus, et üksnes absoluutse tühisuse tuvastamine jätab lepingu ilma mis tahes kehtivast viisist intressi muuta, mis seab kahtluse alla lepingu jätkamise, ning uute läbirääkimiste alustamine poolte vahel ei tagaks kohtuvaidlusele tõhusat ega tulemuslikku lahendust, kuna nende läbirääkimiste läbikukkumine tooks pooled uuesti kohtu ette.

- 10 Arvestades, et nende kaalutluste põhjal leidis kohus, et kohtu „sekkumine“, mille eesmärk on ebaõiglaste lepinguosade kohandamine või kõrvaldamine, peab olema ülimuslik ja on vajalik lepingulise tasakaalu taastamiseks, otsustas kohus seetõttu, et lepingu sõlmimise ajal puudusid kehtivad riigisisised õigusnormid hüpoteegiga tagatud krediidilepingute intressimäärade kindlaksmääramise meetodi kohta, kohaldada analoogia põhjal O.G. nr 21/1992 artikli 9c punkti g alapunkti 1 ja O.U.G. nr 50/2010 artikli 37 punkti a.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 11 A. A. A. leiab, et intressi kindlaksmääramise meetodiga seotud lepingutingimused – *muutuva viiteintressimääraga* seotud osas – on ebaõiglased, kuna see intressimäärasid puudutav osa võimaldab pangal seda summat meelevaldselt muuta, kahjustades seeläbi tarbija õigustatud huve.
- 12 Apellandist pank väidab sisuliselt, et kohus on muutnud arvutamise valemit kogu krediitidõtjajaks, eirates täielikult poolte tahet lepingu sõlmimise hetkel, ületades oma pädevuse piire ja eirates Euroopa Kohtu hiljutist kohtupraktikat, eelkõige Euroopa Kohtu otsust kohtuasjas C-618/10 Banco Español de Crédito. Pank leiab, et õigusaktide sümmeetria põhimõte tähendab, et lepingust tulenevat kohustuslikku suhet võib muuta ainult lepingulisel, mitte kohtulikul teel. Lisaks sellele leiab apellant, et esimese astme kohus on tuginenud ekslikult O.G. nr 21/1992 artikli 9c punkti g alapunktile 1 ja O.U.G. nr 50/2010-le, mis ei kehtinud krediidilepingu sõlmimise kuupäeval.

Eelotsuse taotluse põhistuse lühikokkuvõte

- 13 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul on liikmesriigi kohtud eespool nimetatud Euroopa Kohtu praktika valguses tõlgendanud ja kohaldanud seaduse nr 193/2000 artiklit 6, millega võetakse üle direktiivi 93/13 artikli 6 lõige 1 erinevalt, mistõttu on vaja paluda Euroopa Kohtul seda direktiivi artiklit tõlgendada, et määrata kindlaks tagajärjed, mis kaasnevad sellise lepingutingimuse ebaõiglase laadi tuvastamisega, millega määratletakse muutuva intressimäära arvutamise meetod alates teisest krediidiaastast krediidilepingus, mille esimese aasta intressimäär on fikseeritud ja järgmiste aastate intressimäär on muutuv.
- 14 Vastavalt riigisisesele õigusele on lepingutingimuse ebaõiglase laadi tuvastamisega kaasnev sanktsioon alati absoluutne tühisus. Liikmesriigi kohtupraktikas on seisukohad selle sanktsiooni õiguslike tagajärgede kohta

lepingupoolte vahelistele õigussuhetele siiski erinevad, seda eelkõige seoses intressi arvutamise meetodite kindlaksmääramisega tulevikus.

- 15 **Esimese seisukoha kohaselt** suunavad muutuva intressimäära arvutamise meetodit reguleeriva lepingutingimuse ebaõiglase laadi tuvastanud otsused pooli läbi rääkima, eesmärgiga määrata kindlaks uus intressi arvutamise meetod. Seepärast leitakse, et pooltel on kohustus selle lepingutingimuse üle läbi rääkida heas usus ning tõhusalt ja tulemuslikult, et poolte sõlmitud lepingu täitmine võiks jätkuda.
- 16 Seda lahendust pooldavad kohtud on leidnud, et riigisisised õigusaktid ega direktiiv 93/13 ei võimalda kohtutel sekkuda kokkuleppesse, mis on sõlmitud poolte tahte alusel, ja muuta lepingutingimuse sisu. Seetõttu leiavad need kohtud, et Euroopa Kohtu praktika ja eelkõige kohtuotsus kohtuasjas Banco Español de Crédito on sõnaselgelt vastu kohtu sekkumisele poolte kokkuleppesse, kuna pooled on kõikide lepingutingimuste kindlaksmääramisel suveräänsed.
- 17 Seejärel kirjeldab eelotsusetaotluse esitanud kohus selle käsitluse mõningaid puudusi. Esiteks on need kohtuotsused taunitavad, kuna neis ei ole selgitatud, kas krediitilepingut on võimalik jätkata, mis oleks vastuolus Euroopa Kohtu seisukohaga kohtuotsuse Jörös punktis 48. Poolte suunamine läbi rääkima lükkaks edasi selguse saamise küsimuses, kas lepingut on võimalik jätkata või mitte.
- 18 Teiseks ei ole kohtuvaidluse lahendus lõplik, vaatamata sellele, et menetluse algatamise eesmärk oli just pooltevahelise konflikti lahendamine. Tegelikult ei ole välistatud, et läbirääkimiste ummikusse jooksmine toob kaasa uue pöördumise kohtu poole, et määrata kindlaks intressi arvutamise meetod. Sarnased olukorrad on tekkinud ja kohtud, kelle poole on sel viisil pöördutud, on jätnud nõuded rahuldamata põhjusel, et leping peaks olema pooltevahelise kokkuleppe tulemus ega saa olla kohtu poolt määratud. Sellises olukorras võidakse kahtluse alla seada ka krediitilepingu jätkamine, kuna intressi puudumise korral oleksid teenuste pakkuja kohustused põhjendamatud.
- 19 Kolmandaks, kui otsuse tegemise ajal ei ole kehtivat intressi arvutamise meetodit, siis teine sellist kohtupraktikat arvustav argument puudutab seda, et kohtul on raske kvantitatiivselt kindlaks määrata enamakstud intressi, mis on makstud ebaõiglase lepingutingimuse alusel ja mis tuleb tagastada. Mõned kohtud ei ole rahuldanud hüvitisnõudeid nende enneaegsuse tõttu, leides, et vaja on lepingulist arvutusvalemit, samas kui teised kohtud on palunud pooltel sõlmida lepingu lisa, milles on määratletud kehtiv arvutusmeetod, mida saab kohaldada ka eelmisele perioodile, alates lepingu allkirjastamise hetkest.
- 20 Ühest küljest kehtestab Euroopa Kohtu praktika õiguse ebaõiglaseks tunnistanud lepingutingimuste alusel makstud summade hüvitamisele (otsus kohtuasjas Gutiérrez Naranjo) ja teisest küljest kehtestab riigisisene õigus absoluutse tühisuse tuvastamise tagajärjena pooltevahelise lepingu sõlmimise eelse olukorra taastamise, hüvitades ebaõiglase lepingutingimuse alusel makstud summad.

- 21 Neljandaks ei ole kohtud praktikas kohtuotsustes, mille kohaselt pooltel oli läbirääkimiste pidamise kohustus, seda kohustust otsuse resolutiivosasse lisanud, esitades selle ainult otsuse põhjendavas osas, ega esitanud selgeid võrdlusaluseid, mis piiritleksid läbirääkimiste ulatuse (eeldatava kestuse, ajakava, arvesse võetavad tegurid, sanktsioonid).
- 22 **Teise seisukoha kohaselt** tunnistab kohus intressiga seotud lepingutingimuse ebaõiglaseks ja kohustab lepingut kohandama, määraes, et alates teisest krediidaastast, st pärast selle tähtaja lõppu, milleks nähti ette fikseeritud intressimäär, kohaldatakse intressi arvutamise valemit, mis koosneb alates teisest krediidaastast kohaldatavast fikseeritud marginaalist, millele lisatakse võrdlusalus, mis kehtib krediidivaluuta puhul – LIBOR/EURIBOR.
- 23 Sellist käsitlust järginud kohtud on leidnud, et ebaõiglane on ainult see lepingutingimuse osa, mis näeb ette muutuva, läbipaistmatu parameetri, ja mitte see, milles on ette nähtud protsendimäära alusel kindlaks määratav ja mõlema osapoole vahel kokku lepitud fikseeritud marginaal. Need kohtud – leidnud, et pooltevahelise kokkuleppe nende tingimuste absoluutse tühisuse tuvastamine, mis on seotud intressiga, tähendaks, et kuigi pooled on kokku leppinud muutavas intressimääras, ei näe leping enam ette kehtivat meetodit selle intressimäära muutmiseks, mis võib ohustada nii lepingu jätkamist, ning et poolte naasmine läbi rääkima ei tagaks kohtuvaidluse tõhusat ja tulemuslikku lahendamist – on võtnud aluseks fikseeritud marginaali, millele nad on lisanud objektiivse, läbipaistva ja kontrollitava parameetri (EURIBOR/LIBOR), säilitades seega intressi muutuva olemuse.
- 24 Fikseeritud marginaalile lisatava konkreetse muutuva osa kindlaks määramise põhjenduseks on need kohtud kasutanud õigusnorme, mis jõustusid pärast lepingu sõlmimist, nimelt O.G. nr 21/1992 artikli 9c punkti g alapunkti 1 ja O.U.G. nr 50/2010 artikli 37 punkti a, mida nad on kohaldanud analoogia põhjal. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et need õigusnormid ei ole kohtuvaidluse seisukohast asjakohased ja krediidilepingu sõlmimise kuupäeval ei olnud riigisisese õiguse õigusnorme, mis reguleerinuks kohtu võimalust poolte vahel sõlmitud lepingut kohandada.
- 25 Teised kohtud on otsustanud „tõlgendada“ poolte tahet lähtuvalt algdokumendist, arvestades, et sõltuvalt valuutast, milles krediit anti, on muutuvparameeter, mis peaks intressi kujunemises rolli mängima, EURIBOR/LIBOR, kuna väljendit „muutuv intressimäär, mis on fikseeritud panga registrijärgses asukohas“ on mõistlik tõlgendada nii, et selle all pidasid pooled silmas võrdlusalusena EURIBOR/kuu.
- 26 Ka seda seisukohta võib arvustada, kuna kõnesoleva krediidilepingu sõlmimise ajal ei olnud Rumeenia õiguses ühtegi õigusnormi, mis võimaldanuks kohtul lepingut kohandada, sõnastades ümber intressi arvutamise meetoditega seotud lepingutingimuse. Teiseks puudusid sel ajal muutuva intressimäära kindlaksmääramise meetodi kohta riigisisese õiguse dispositiivsed normid, millele

kohtud oleksid võinud vastavalt Euroopa Kohtu praktikale (otsus kohtuasjas Kásler ja Káslerné Rábai) tugineda. Kolmandaks seisavad kohtud silmitsi praktiliste raskustega, sest nad peavad valima erinevate parameetrite (ühe kuu, kolme kuu, kuue kuu, 12 kuu EURIBOR/LIBOR) vahel, ja raskustega ühe või teise valiku põhjendamisel.

- 27 **Kolmanda seisukoha kohaselt** on pärast selle tuvastamist, et krediidiandmise teisest aastast alates intressi kujunemise mehhanismi puudutav lepingutingimus on osaliselt (osas, mis puudutab läbipaistmatut muutmist) tühine, täpsustatud, et intress koosneb üksnes fikseeritud marginaalist, mis jääb kehtima.
- 28 Kohtupraktika sellist käsitlust põhjendatakse nii, et lepingutingimuse seda osa, milles intressimäära arvutamismeetodis on reguleeritud fikseeritud marginaal, ei ole tühistatud ja seetõttu ei saa seda lepingus muuta ega lepingust kõrvaldada. Kõrvaldada tuleb üksnes lepinguline mehhanism, mille alusel lisatakse sellele fikseeritud marginaalile ainult panga sisemise ja ühepoolse tahte alusel määratud intressimarginaal. Seetõttu võib lepingut jätkata ilma tarbijale kahju tekitamata, kohaldades lepinguliselt aktsepteeritud fikseeritud marginaali.
- 29 Seetõttu leitakse, et isegi kui leping on muutunud *de facto* fikseeritud intressimääraga lepinguks, võib seda jätkata sellisel kujul ulatuses, mis vastab poolte tahtele, ei ole ebaõiglane ning on kooskõlas ka Euroopa Kohtu praktikaga, milles nähakse ette ebaõiglaste lepingutingimuste kõrvaldamine ja muude lepingutingimuste jätmine samaks, et leping võiks jätkuda, ilma et kohus sekkuks intressimäära arvutamise mehhanismi.
- 30 **Neljanda seisukoha kohaselt** kehtib pärast seda, kui on kindlaks tehtud alates krediidiandmise teisest aastast kohaldatava intressi kujunemise mehhanismiga seotud lepingutingimuse ebaõiglane laad, jätkuvalt esimesel aastal kohaldatava intressimäära fikseerimise meetodiga seotud lepingutingimus.
- 31 Põhjendatud on seda seisukohta, mis ei ole prevaleeruv, nii, et kohtuvaidluse poolte vahel sõlmitud krediidilepingus on ainus selge viide intressile see, mis puudutab esimesel aastal kohaldatavat intressi, mis on kindlaks määratud fikseeritud protsendimääraga, nii et tarbijale võidakse kehtestada ainult seda viimati mainitud intressi, arvestades, et ta oli sellest teadlik ajal, kui krediidileping sõlmiti ja oli selle lepingulise suhte tekkimise ajal heaks kiitnud.
- 32 Seda lahendust võiks aga arvustada ühelt poolt seetõttu, et see põlistab üksnes lepingu esimeseks aastaks kindlaks määratud intressi, ning teiselt poolt seetõttu, et see eeldab lepingusse sekkumist ja intressi muutuva olemuse kõrvaldamist.
- 33 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et riigisisisel tasandil on kohtunike ametialastel nõupidamistel, mille eesmärk on analüüsida olukordi, kus kohtupraktika on ebaühtlane, tehtud järeldus olnud selline, et kohus ei saa lepingusse sekkuda.